ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ PHILIPPE LÉGER

της 21ης Σεπτεμβρίου 2000 [1]

1. Με την παρούσα προσφυγή, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επιδιώκει να διαπιστωθεί ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας όλες τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθεί με τα άρθρα 8, παράγραφος 3, και 9, παράγραφος 2, της οδηγίας 97/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Απριλίου 1997, σχετικά με κοινό πλαίσιο γενικών και ειδικών αδειών στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών [2], παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή. Η Επιτροπή ζητεί επιπλέον να καταδικαστεί το καθού στα δικαστικά έξοδα.

2. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ορισμένες διατάξεις του λουξεμβουργιανού δικαίου δεν συνάδουν προς την οδηγία και ότι πρέπει ακόμη να ληφθούν ορισμένα μέτρα για την εξασφάλιση της πλήρους μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο.

3. Με έγγραφο της 24ης Ιουλίου 1998, η Επιτροπή όχλησε την Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση προκειμένου αυτή να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών.

4. Η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση διατύπωσε τις παρατηρήσεις της με έγγραφο της 18ης Σεπτεμβρίου 1998. Στη συνέχεια, κοινοποίησε στην Επιτροπή μια απόφαση του Μεγάλου Δουκάτου που αφορά εν μέρει την οδηγία.

5. Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι οι λουξεμβουργιανές αρχές δεν έδωσαν ικανοποιητική απάντηση σε όλες τις αιτιάσεις που περιέχονται στο έγγραφο οχλήσεως, αποφάσισε να απευθύνει αιτιολογημένη γνώμη στη Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση με έγγραφο της 8ης Φεβρουαρίου 1999, στο οποίο η εν λόγω κυβέρνηση απάντησε με έγγραφο της 13ης Απριλίου 1999.

6. Η Επιτροπή διατυπώνει δύο αιτιάσεις κατά του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου.

7. Θεωρεί ότι το καθού δεν περιέλαβε στο εθνικό δίκαιο την υποχρέωση που προβλέπεται από το άρθρο 8, παράγραφος 3, και κατά την οποία τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — ΕΕ L 117, σ. 15, στο εξής: οδηγία.

αναφέρονται στους όρους κάθε ειδικής άδειας έχουν δημοσιευθεί προσηκόντως.

8. Δεν δημοσιεύθηκαν όλες οι πληροφορίρες που προβλέπονται από αυτό το άρθρο. Η κανονιστική απόφαση του Μεγάλου Δουκάτου που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο e, του λουξεμβουργιανού νόμου της 21ης Μαρτίου 1997 περί των τηλεπικοινωνιών [3] δεν έχει εκδοθεί όσον αφορά τους όρους της συγγραφής υποχρεώσεων για την εκμετάλλευση τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προς το κοινό.

9. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν περιελήφθη ορθώς στο εσωτερικό δίκαιο η υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 9, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας, η οποία επιβάλλει στα κράτη μέλη που σκοπεύουν να χορηγήσουν ειδικές άδειες να θέτουν εύλογα χρονικά όρια τα οποία δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις έξι εβδομάδες από την παραλαβή της αιτήσεως.

10. Όμως, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 4, της κανονιστικής αποφάσεως του Μεγάλου Δουκάτου της 2ας Ιουλίου 1998, για τον καθορισμό των κριτηρίων και των διαδικασιών χορηγήσεως αδειών τηλεπικοινωνίας κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου [4], η προθεσμία εξετάσεως από το Institut luxembourgeois des télécommunications (ίδρυμα τηλεπικοινωνιών του Λουξεμβούργου) [5] είναι έξι εβδομάδων, στην οποία προστίθεται προθεσμία τριάντα ημερών που παρέχεται στον αιτούντα προκειμένου να μπορέσει να διατυπώσει παρατηρήσεις [6], καθώς και προθεσμία δεκαπέντε ημερών υπέρ του ILT, από τη λήψη των παρατηρήσεων αυτών [7]. Ο υπουργός διαθέτει κατόπιν προθεσμία δεκαπέντε ημερών για να αποφασίσει [8], οπότε η συνολική προθεσμία φθάνει τους τρισήμισι και πλέον μήνες.

11. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά το γράμμα του άρθρου 9, παράγραφος 2, της οδηγίας, μια τέτοια επέκταση της νόμιμης προθεσμίας δεν είναι δυνατό να εφαρμόζεται συστηματικά και μπορεί να επιτρέπεται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις. Κατ' αυτήν, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη προβλέποντας ότι, εντός προθεσμίας έξι εβδομάδων, ο αιτών πρέπει να πληροφορείται για την απόφαση επί της αιτήσεώς του χορηγήσεως αδείας, δεν τήρησε την υποχρέωση που προβλέπεται από την οδηγία.

12. Η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση, με το υπόμνημά της αντικρούσεως, εκθέτει ότι ένα σχέδιο κανονιστικής αποφάσεως του Μεγάλου Δουκάτου που καθορίζει τους όρους της συγγραφής υποχρεώσεων για τη δημιουργία και την εκμετάλλευση τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προς το κοινό διαβιβάστηκε στο Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) στις 7 Δεκεμβρίου 1999, προκειμένου αυτό

3 — *Mémorial* A 1997, σ. 761.

4 — *Mémorial* A 1998, σ. 982, στο εξής: κανονιστική απόφαση του 1998.

5 — Στο εξής: ILT.

6 — Άρθρο 4, παράγραφος 5, της κανονιστικής αποφάσεως του 1998.

7 — Ibidem, άρθρο 5, παράγραφος 1.

8 — Ibidem, άρθρο 5, παράγραφος 4.

να γνωμοδοτήσει, και κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στην αρχές του Δεκεμβρίου 1999. Προσθέτει ότι η γνωμοδότηση των συμβουλευτικών οργάνων στα οποία διαβιβάστηκε αυτό το σχέδιο δεν θα πρέπει να απαιτήσει υπερβολικό χρόνο, οπότε η μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο θα πρέπει να πραγματοποιηθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2000.

13. Όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από την εσφαλμένη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 5 της κανονιστικής αποφάσεως του 1998 συνάδει προς το άρθρο 9, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας. Προβάλλει ότι το κείμενο της εν λόγω διατάξεως της οδηγίας πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει την έννοια ότι επιβάλλει στο οικείο κράτος μέλος να πληροφορήσει τον αιτούντα για την τύχη που επιφυλάσσεται στην αίτησή του εντός της τασσόμενης προθεσμίας και όχι να του χορηγήσει, εντός της προθεσμίας αυτής, οριστική άδεια. Όμως, το άρθρο 5 της κανονιστικής αποφάσεως του 1998 προβλέπει ότι παρέχεται στον αιτούντα ένα σχέδιο αδείας ή ένα σχέδιο απορριπτικής αποφάσεως.

14. Στο υπόμνημά της απαντήσεως, η Επιτροπή τονίζει ότι οι λουξεμβουργιανές αρχές δεν αμφισβητούν την παράβαση. Προσθέτει ότι η οδηγία επιβάλλει να ανακοινώνεται στον αιτούντα η απόφαση με την οποία του χορηγείται ή δεν του χορηγείται άδεια εντός της προθεσμίας των έξι εβδομάδων. Αντιθέτως, η διαδικασία, όπως αυτή διέπεται από το λουξεμβουργιανό δίκαιο, καταλήγει σε προθεσμία τρισήμισι και πλέον μηνών, επομένως κατά πολύ μεγαλύτερη από τις έξι εβδομάδες που προβλέπονται από την οδηγία.

Επί της παραβάσεως

15. Υπενθυμίζω ότι η οδηγία οργανώνει τις διαδικασίες χορηγήσεως αδειών παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και τους όρους που συνοδεύουν τις άδειες αυτές, περιλαμβανομένων των αδειών εγκατάστασης ή/και λειτουργίας των τηλεπικοινωνιακών δικτύων των απαιτούμενων για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών [9].

16. Κατά το άρθρο 25, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας, τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την εν λόγω οδηγία και προβαίνουν στην δημοσίευση των όρων και διαδικασιών που συνδέονται με τις άδειες το συντομότερο δυνατό και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 1997, σχετικώς δε ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή.

17. Όσον αφορά την πρώτη αιτίαση που προβάλλει η Επιτροπή, πρέπει να τονιστεί ότι

9 — Άρθρο 1, παράγραφος 1.

η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση ζητεί, κάπως αντιφατικά, να απορριφθεί η προσφυγή, δεχόμενη ότι ένα σχέδιο κανονιστικής αποφάσεως κοινοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 1999 στην Επιτροπή, ήτοι δύο χρόνια μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζει το άρθρο 25 της οδηγίας. Επιπλέον, από το υπόμνημα αντικρούσεως προκύπτει ότι η κανονιστική απόφαση στην οποία αναφέρεται η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση δεν αποτελεί οριστικό κείμενο και, επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ουσιαστική μεταφορά της οδηγίας στο ισχύον εντός αυτού του κράτους μέλους δίκαιο.

18. Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 8, παράγραφος 3, της οδηγίας δεν πραγματοποιήθηκε πλήρως, καθόσον ελλείπουν διατάξεις που καθορίζουν τους όρους της συγγραφής υποχρεώσεων για την εκμετάλλευση τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προς το κοινό ή, εν πάση περιπτώσει, λόγω ελλείψεως θεσπίσεως τέτοιων διατάξεων εντός της προθεσμίας που τάσσει η οδηγία.

19. Όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση, που αντλείται από τη μη τήρηση του άρθρου 9, παράγραφος 2, της οδηγίας από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, πρέπει να υπομνηστεί το ακριβές γράμμα αυτής της διατάξεως.

20. Το άρθρο 9, παράγραφος 2, ορίζει τα εξής:

«Όταν ένα κράτος μέλος σκοπεύει να χορηγήσει ειδικές άδειες:

— τις χορηγεί μέσω ανοικτών, αμερόληπτων και διαφανών διαδικασιών και, για τον σκοπό αυτό, όλοι οι αιτούντες υπόκεινται στις ίδιες διαδικασίες, εκτός εάν συντρέχει αντικειμενικός λόγος διαφοροποίησης,

και

— θέτει εύλογα χρονικά όρια· μεταξύ άλλων, ανακοινώνει στον αιτούντα το συντομότερο δυνατό την απόφαση επί της αιτήσεώς του και το αργότερο έξι εβδομάδες από την παραλαβή της. Στις διατάξεις εφαρμογής της παρούσας οδηγίας τα κράτη μέλη μπορούν να αυξήσουν την προθεσμία έως τέσσερις μήνες σε αντικειμενικώς δικαιολογημένες περιπτώσεις που ορίζονται ρητά στις εν λόγω διατάξεις. Ειδικά στην περίπτωση των διαδικασιών πρόσκλησης για υποβολή προσφορών, τα κράτη μέλη μπορούν να αυξήσουν αυτό το όριο έως οκτώ μήνες. Αυτό το όριο δεν επηρεάζει

τις εφαρμοστέες διεθνείς συμφωνίες σχετικά με τον συντονισμό των διεθνών συχνοτήτων και των δορυφόρων.»

21. Το άρθρο 9, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας, διευκρινίζοντας ότι το κράτος μέλος «θέτει εύλογα χρονικά όρια», επιβεβαιώνει σαφώς τη μέριμνα του κοινοτικού νομοθέτη να περιορίζει τον χρόνο που αφιερώνουν τα κράτη μέλη στην εξέταση των αιτήσεων για ειδικές άδειες.

22. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι το κράτος μέλος οφείλει να πληροφορήσει τον αιτούντα για την απόφασή του εντός προθεσμίας έξι εβδομάδων *το αργότερο*. Η ανάγκη ταχύτητας κατά τη λήψη αποφάσεων εκ μέρους των αρμόδιων αρχών, που απαιτείται από την οδηγία, και η έλλειψη κάθε αναφοράς στον ενδεχομένως προσωρινό χαρακτήρα της αποφάσεως δικαιολογούν το να θεωρηθεί το άρθρο 9, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, ότι έχει την έννοια ότι οι αποφάσεις που πρέπει να λαμβάνονται εντός της προθεσμίας που τάσσει έχουν οριστικό χαρακτήρα.

23. Όμως, από το υπόμνημα αντικρούσεως προκύπτει ότι, κατά τη Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση, τα κράτη μέλη οφείλουν να πληροφορούν τον αιτούντα «για την τύχη που επιφυλάσσεται στην αίτησή του», δεν οφείλουν όμως να του χορηγούν οριστική άδεια εντός αυτής της προθεσμίας. Η διατύπωση αυτή, θεωρούμενη υπό το φως των άρθρων 4 και 5 της κανονιστικής αποφάσεως του 1998, καθιστά φανερό ότι, κατά το κείμενο αυτό, η απόφαση που πρέπει να γνωστοποιηθεί στον αιτούντα από τις εθνικές αρχές εντός της προθεσμίας των έξι εβδομάδων δεν είναι κατ' ανάγκην οριστική.

24. Πράγματι, το άρθρο 4, παράγραφος 4, της κανονιστικής αποφάσεως του 1998 προβλέπει ότι το ILT «διαθέτει προθεσμία έξι εβδομάδων για να ετοιμάσει και απευθύνει στον αιτούντα ένα σχέδιο άδειας ή απορριπτικής αποφάσεως», πράγμα που επιτρέπει να θεωρηθεί ότι, από την ίδια της τη φύση, η απόφαση μπορεί να τροποποιηθεί. Η αντίληψη αυτή επιβεβαιώνεται από το άρθρο 5 της ίδιας κανονιστικής αποφάσεως, που παρέχει σε υπουργικό επίπεδο την εξουσία λήψεως αποφάσεως όσον αφορά τη χορήγηση άδειας, χωρίς να προκύπτει ότι η αρμόδια σε υπουργικό επίπεδο αρχή δεσμεύεται από το αρχικό σχέδιο ή την αρχική απόφαση που έλαβε το ILT, ενώ η εξουσία αυτή ασκείται, ενδεχομένως, μετά τη λήξη της προθεσμίας των έξι εβδομάδων που διαθέτει το ILT για να πληροφορήσει τον αιτούντα.

25. Επομένως, προκύπτει ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου δεν μετέφερε πλήρως την οδηγία στην εσωτερική του έννομη τάξη.

26. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Εφόσον η Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστεί το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου και δεδομένου ότι αυτό ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Πρόταση

27. Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να εκδώσει απόφαση με το ακόλουθο διατακτικό:

«1) Το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθεί προς την οδηγία 97/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Απριλίου 1997, σχετικά με κοινό πλαίσιο γενικών και ειδικών αδειών στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.

2) Καταδικάζει το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στα δικαστικά έξοδα.»